

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. No. 198

“EL SEMANARIO ESLOVENO”

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravništvo

Calle SAPALLERI 2735 — Paternal

Buenos Aires, 11. marca 1933.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

Líst izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

FILOZOFIJA BLAZNOSTI

Maksim Gorki je napisal za revijo "The Modern Thinker" članek o sodobnem pojavu fašizma, katerega je pravilno krstil kot — Filozofijo blaznosti. Baš zadnje čase ko je ta blaznost zopet triumfirala v eni nadaljnji deželi, v Nemčiji, je na mestu, da svet resno pomisli, kam ga blaznost fašizma pritrta. Gorki piše: "Nedavno je "Stahlhelm" napol vojaška organizacija nemških monarhistov, imela v Berlinu parado in predsednik te grupe, tovarnar alkoholnih pijač Seldte, je ob tej priliki dejal: "Pohod Stahlhelma predstavlja preporod nemškega vojaškega duha. Vojaški čini in vojaške ideje so zopet našli razumevanje v Nemčiji."

V biografiji filozofa Fichteja, ki je bila pisana pred 32 leti, je pisano: "Nemčija je dežela mislecev. Dočim v Franciji politiko vodijo advokati, pa dominirajo duh nemškega naroda filozofi." Vidimo pa, da v Nemčiji danes pričenjajo voditi tovarnarji alkoholnih pijač. Razume se seveda, da ta situacija ni od včeraj in čeprav je sama na sebi zlo, je v kapitalistični deželi vedno mogoča. In gotovo, da tovarnarja alkoholnih pijač bo težko prišteti, kar tako med filozofe. Dobro je znano, da je buržoazni filozof čestilec modrosti, čigar misli 'stremijo za tem, da "pojasnijo svet", oziroma kako nam je misliti o svetu. To je njegov posel. In z vidika tistih, ki so vajeni dejanjem — dejanjem, ki živijo in pretvarjajo svet — je buržoazni filozof človek brez posla. Tovarnar alkoholnih pijač pa ni le filozof, temveč mož dejanj — "vojaških dejanj."

Človek si lahko predstavlja, kaj so vojaška dejanja. Krvava grozodejstva teh dejanj v letih 1914-18 še niso popolnoma pozabljena. Toda kaj so "vojaške ideje"? Kolikor je znano, zgodovina filozofije ne pozna te vrste miselnosti, in lahko bi bilo uspešno argumentirati, da so

za misleca "vojaške ideje" nemogoče. Kajti vedno in povsod se je vojaka učilo, "da naj ne premišluje", če pa se navzlic temu svarilo spozabi ter poskusi misliti, je kaznovan. Človeku, ki je oblekel uniformo, se vbija v glavo, da ni le nevreden, da bi kaj vedel, ne samo, da mu ni treba nič vedeti, temveč da kot vojak sploh ni sposoben ničesar vedeti, kar presegga meje njegove službe.

Vojak v buržoazni armadi je človek, katerega njegovi razredni nasprotniki sistematično brutalizirajo, ki hočejo na ta način svojo nadvlado nad njim, nad kmetom in delavcem. Vojak v moderni armadi je človek, ki živi življenje jetnika v taboru svojega sovražnika, ter se ga plača nekaž beličev in kos plesnivega kruha ga tako hipnotizira, da služi za orodje svojih gospodarjev.

Obenem je vojak človek, za katerega njegov oče, brat in sestra plačujejo ogromne davke, zato da bo on — njih sin ali brat — imel jesti, da bo oborožen in da bo oblečen. In če bi življenje za te očete in sinove postalo tako težko, da bi poskusili revoltirati proti svojim zati-ralcem, tedaj mora vojak streljati na upornike. In oni tudi streljajo! Tako daleč gre blaznost, v kateri so jih izvežbali kapitalisti.

Več kot pol leta so trgovci kapitala v Ženevi brbljali o redukciji oboroževanja. Vojaki raznih armad so ves ta čas ostali nemi in gluhi. In kdo bi mogel v resnici kaj stvarnega ukreniti, če ne oni? Lahko bi bili prišli na dan z zelo važnimi predlogi glede stalno rastočih stroškov vojnih priprav ali glede blazne potrate kovin v konstrukciji topov in tankov, ali glede splošnega klanja, bi ga kapitalisti zdaj pripravljajo — klanja, v katerem bo na milijone zdravih človeških bitij spremenjenih v mrliče, v katerem bo ustvarjenih na milijone novih pohabljenec.

Ampak vojake se je spremenilo v robote, ki ne more-

jo in ne smejo ničesar vedeti — ki ne mislijo. Tovarnar alkoholnih pijač torej ne govori resnice. Vojak nima nikakih "vojaških idej".

Navzlic temu pa vojaške ideje obstoje in se jih danes propagira v obliki fašizma. To niso nove ideje. Izsledil se jih v knjigah gotovih pisateljev, na primer znanega zgodovinarja Heinricha von Treitschke. Friederich Nietzsche jim je dal filozofsko obliko v knjigi: "Plavolasa zver".

Vodja teh idej je Benito Mussolini. V eseju, ki ga je napisal za "Italijansko enciklopedijo" je izrabil vse pojme duševno bolnega Nietzscheja. V istem eseju srdito odklanja bratstvo narodov, socijalno enakost posameznikov in seveda tudi pravico večine do moči. Mussolini pozdravlja imperijalizem, pod čigar jarmom se milijone pritisne k tlom, vojno pa povišuje kot najvišji izraz človeštva. Tako so pisali pred njim tudi drugi literarni vojni mešetarji. Po njihovem vojna dela človeka bolj plemenitega, s čemur se premagani narodi gotovo ne strinjajo. Še nikdar se ni slišalo, da bi kak podjarmljen narod navdušeno pozdravljal zmagovalca: "O, kako plemenito ste nas morili in plenili!" V letih 1914-15 niso Belgijci in Francozi imeli ničesar povedati o plemenitosti zmagovitih Nemcev. Bilo je ravno obratno. Kričali so o pošastnosti Nemcev ter jih obtoževali živalske krvoločnosti in drugih podobnih reči, ki so čisto nekaž drugega kot plemenitost. Nemci so prav tako malo govorili o plemenitosti, niti je ne omenjajo danes. Bilo bi v resnici zelo originalno, če bi se dejanja, ki so bila izvršena v Rusiji za časa intervencije, plemenita taka dejanja, na primer, kot je bila ustrelitev 26 komisarjev v Baku od strani Angležev, ali rop javne blagajne v Kazanu od strani Čehoslovakov, ali pa ko so Francozi in Grki v Chersonu sežgali dva tisoč mirnih državljanov; dan pred svojim umikom so ti pleme-

ni bojevniki zaklenili svoje uboge žrtve v skladišče v pristanišču ter zažgali poslopje.

Na stotisoče "zmagovalcev" se ne bo strinjalo z vojaško in fašistično definicijo "plemenitosti" — tisti, ki so bili v vojni pohabljeni in strinjali se gotovo ne bodo s fašisti tisti milijoni — premagani in zmagovalci — ki so izgubili pravico do dela in danes trpijo lakoto.

Italiáanski fašizem sanja o trinskem svetovnem imperiju. Hitler hrepeni, da bi fašizem dvignil Nemčijo nad vse človeštvo. Na Japonskem je nekdo pred kratkim izjavil, da ne bo dolgo, ko se bodo vsi beli narodi tresli pred rumeno buržoazijo. Manjka besed, da bi opisali, kako silno vulgarno, brezsmiselno in ogabno je vse to.

Zelo možno je, da se bo buržoaziji zopet posrečilo posaditi na tron gotove kronane trape s svinčenimi možganmi, toda gotovo ne za dolgo. To reprezentira zadnje krče poblaznelega razreda. To je smrtna agonija bolnega človeka. Besedni umetniki so vajeni opisovati, kako umirajoči v svojih zadnjih urah fantazirajo o svojih mladostnih dneh. Tako vidi tudi svetovna buržoazija še enkrat, kako vstajajo pred njo slike njene preteklosti. Ko bi se le moglo zopet enkrat vse povrniti v dneve fevdalizma! To je končni cilj "vojaških idej".

V vsej svoji nagoti je bilo današnje razpoloženje nedavno naslikano v Hitlerjevemu "Völkischer Beobachter", kjer je neki Alfred Rosenberg z naivnim einizmom divjaka dal duška svojemu srdu nad sodno odločitvijo, ki se je tikala skupine fašističnih morilcev. Tam smo čitali:

"Ta odločitev je prinesla na površje globok prepad med našim načinom mišljenja ter onim liberalizma. Dominantni liberalni čut pravice temelji na nazoru, da so vsi ljudje enaki. To se priznava v Ameriki. Toda tudi v Zedinjenih državah obstoji nepremostljiv prepad med be-

limi in črnimi. Zamorec, ne samo da ne more poročiti bele ženske, temveč se ne more niti voziti v istem vozu z belim človekom. Zamorec, ki je oskrnil belo žensko, je navadno linčan. To seveda ni "dobro", ampak je potrebno za protekcijo belega plemena. V začetku svetovne vojne je bil umorjen francoski pacifist Jaures — pa je sodišče oprostilo njegovega morilca. Toda človek, ki je poskusil atentat na življenje Clemenceauva, je bil obešen. V vsakem slučaju je Francija nastopila v soglasju s svojimi življenjskimi interesi. Pet naših mož je bilo obsojenih na smrt, ker so ubili nekega Poljaka, ki je bil zraven tega tudi boljševik. Ta odločitev sodnice je v nasprotju s temeljnimi čustvi samo ohrane naroda.

Mi vodimo naš napad proti svetovnemu nazoru liberalcev, kot tudi proti nazoru Marksistov. Za nas ena duša ali en človek ni enak drugemu.

Pod pritiskom te blaznosti je bila kazen olajšana. — Ta blaznost je temelj fašizma. Jasno je Evropi da delavskemu prebivalstvu vlada tolpa puhloglavcev. Za nje bi ne bilo nobeno krvolitje preveliko. Kultura buržoazije leži nedotaknjena v knjižnicah in muzejih. In življenje buržoazije postaja čedalje bolj umazano in divje, njena politika čedalje bolj krvoločna in nečloveška.

VOLITVE V NEMČIJI

Rezultati nedeljskih volitev v Nemčiji so takšni kot je bilo pričakovati. Fašisti so zmagali na celi črti, medtem ko so zlasti komunisti izgubili mnogo glasov. Poraz komunistov pa ne moremo pripisovati nobeni drugi stvari kot nepopisnemu terorju, ki ga je Hitlerjeva vlada brezobzirno izvajala pred volitvami. Ves državni aparat in vsa sredstva za volilno kampanijo so služila samo Hitlerju in vladnim strankam; nič čudnega torej, če so v nedeljo na volitvah dosegli absolutno večino.

V Italiji je povzročila nedeljska volilna zmaga nemškega fašizma veliko navdušenje. Uradno glasilo rimske vlade "Il Popolo d'Italia" piše, da bo ta važen dogodek na političnem polju bolehn Evrope poglobil in konsolidiral prijateljstvo med Italijo in Nemčijo in pravi, da je Hitlerjeva zmaga najzgovornejši dokaz, da se izpolnjuje Mussolinijevo prerokovanje od lanskega leta, ko je rekel, da bo v 10 letih vsa Evropa fašistična. Celo španski socialist Lerroux je te dni govoril o fašizmu kot o novem režimu narodov, ki daje Evropi in svetu novo orientacijo. Bomo videli!

ROOSEVELT

Preteklo soboto je zasedel novoizvoljeni predsednik Združenih držav Severne Amerike Mr. Roosevelt najvišje državniško mesto mogočne republike dolarjev. Govor, ki ga je novi predsednik imel ob tej priliki, je napravil dober utis ne le v Zedinjenih državah marveč po celem svetu, zakaj v njem je Mr.

Roosevelt z vso jasnostjo pokazal, da se zaveda odgovornosti svojega položaja, da globoko pozna prave vzroke velike krize, ki tare danes ne samo Ameriko nego ves svet. Pokazal pa je tudi, da je pripravljen poslužiti se vseh sredstev, ki mu jih proži visok položaj, da povede 120 milijonski narod, ki mu je zapal državno krmilo, k boljšim časom. Besede Mr. Roosevelta so vžgale Ameriki iskrico upanja in malce vere v izboljšanje razmer, ki so postale v zadnjih letih, spričo zlata in bogastva, ki ga je tam nakopičila poleg podjetnosti naroda tudi svetovna vojna, naravnost neznosne. Število brezposelnih v Zedinjenih državah, ki jih je baže že nad 15 milijonov, zadoštuje, da si lahko predstavljamo, kako težko je breme, ki ga je Mr. Rooseveltu nprtila zmaga pri zadnjih predsedniških volitvah.

Razširjajte

SLOVENSKI TEDNIK

TUDI BOG DOLAR PADA, PADA...

Te dni, prav ob nastopu novega predsednika Zedinjenih držav, nam je brzojav prinesel čudno in navadnim zemljanom nerazumljivo vest, da je dežela dolarjev, dežela brezmejnega bogastva in fantastičnega materialnega napredka, dežela, kjer se je napokičilo po vojni skoro vse zlato na svetu, zaprla začasno svoje banke in borzo. Dolar, mogočni bog sodobnega materializma, gospodar vsega dobrega in zlega, želja in sanja večine sodobnih zemljanov, ki so pozabili, da človek ne živi samo od kruha, dolar, ki je v primeri z drugimi valutami stal kakor skala: nepremagljiv in trden, se je pričel majati in bo — padel.

Banke in borza so zaprle svoja okenea, da mu v naglici pripravijo novo ležišče, kamor bo z visokega treščil, zaprle so svoja vrata, da mu mehko posteljejo, da si pri padeu ne polomi preveč reber.

Kdo bi si bil mislil pred par meseci, da bo tako kmalu doletela tudi mogočni dolar neizprosna usoda, ki se je po vojni poigrala že z vsemi ostalimi valutami na svetu? Nihče! Še najmanj pa oni argentinski patrioti, ki so — gotovo iz ljubezni do mile domovine — svoja bogastva v bolehnih pesih zamenjali v krepke in zdrave dolarje, misleč, da bo njihovo imetje na ta način bolj na varnem.

Mnoge bo padeč dolarja hudo zadel, mnogim, prav mnogim, ki so mu slepo zapupali, bo občutno zmanjšal imetje.

Kriza, ki je do pred kratkim tlačila samo ljudi, ki se morajo preživljati z lastnim delom, se je lotila zadnje čase tudi onih, ki so jo posredno ali neposredno povzročili, onih, ki so bili prepričani, da se bodo slejkoprej povrnila boljši časi brez žrtev od njihove strani.

Toda uračunalni so se, režeži!

In tako se tudi zanje zdaj pričinja križev pot, samo s to razliko, da so oni šele na prvi postaji, medtem ko smo mi, ki ničesar nimamo v denarju, že na poslednji.

Dolar bo padel, vse valute bodo padle, zakaj bliža se nova doba za človeštvo, doba,

ki bo za vse ljudi bolj pravična in znatno boljša od današnje, doba, ko se ne bo cenilo in spoštovalo ljudi po vsebini njihovih žepov, marveč po vsebini njihovih možganov, srea in duše. Zato naj dolar pada, naj si polomi vsa rebra, vse valute naj potegne s seboj v prepad, da bo pot resnice in pravice, po kateri mora kreniti človeštvo, očiščena poslednjih ovir.

Društvene vesti

IZ TAJNIŠTVA SLOV. PR. DRUŠTVA I.

Napovedani Občni zbor se v nedeljo ni vršil, in sicer radi policije, ki je društveno poslopje obkrožilo, da smo imeli policijsko dovoljenje za Občni zbor, se vidi da se naši ljudje v njih varnosti ne čutijo varne. Obč. zbora se je vdeležilo komaj 15 oseb, radi tega smo obč. zbor zopet preložili.

V nedeljo 12 Marca bomo imeli drugi Občni zbor točno ob 4. uri pop. Ako ob napovedani uri ne bo zadostno število članov, bo enq uro pozneje ob vsaki vdeležbi. Vstop samo za člane.

ČLANI IN ČLANICE

Zadnje čase opažamo, posebno odkar nam je policija delala sitnosti, da se vedno manj zanimate za društvo in njegovo delovanje. Splošni namen kapitalizma in tistih ki ga podpirajo je s tem dosežen. Ljudi je treba dizorientirati nuditi jim prilžnosti, da si samih sebe ugabljajo. Dočim društva pod pritiskom policije komaj dihaljo in polagoma propadajo, se odpirajo novi kabareti in beznice, ki nudijo toliko, res prave zabave za mladino... Le tako naprej, naša bodočnost je jasna...

Na kolehjalesu, boste videli ob nedeljah vse polno naših fantov in deklet. Kot pravijo se tam res zabava prav kot zahtevajo mlada leta. Vse prav in dobro, rado vedni smo samo, ko boste morebiti bolni ali brez denarja, bodo tudi takrat vam tam pomagali. In taki ljudje se še upajo govoriti o socialni enakosti in tisti ki se borijo za te ideje bi jim mogli kar na krožniku prinesiti to upravičeno pravico. Dokler ne bomo imeli več kulturnega in gospodarskega smisla, se kar lepo vbršimo za boljše čase.

Kdor ima

BLENORAGIJO

mora vedeti:

- 1) Nič mu ne koristi, da se leči na mesečne obroke, ker mu bolezen tako podaljša.
- 2) Ne izplača se mu, da se da pregledati brezplačno.
- 3) Ne sme dovoliti, da se ga leči z injekcijami, ker je to zastareli način, ki povzroča komplikacije.
- 4) Ne sme upotrebljavati razna zdravila brez zdravniškega prepisa, ker si v nasprotnem slučaju kviri želodec in živce.

Zatecite se na

**INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL**

BRASIL 923

ODPRTO
od 10 do 12 in 15 do 21 ure

NIMAMO PRAKTIKANTOV NE BOLNIČARJEV

ZAKAJ SE VAM SPLAČA

uložiti Vaše prihranke v

Banco Holandés

de la América del Sud

Glavna centrala: AMSTERDAM (Holandija)

Podružnica: CORRIENTES 1900 esq. Río Bamba
za BUENOS AIRES: Bmé. Mitre 234 esq. 25 de Mayo
Buenos Aires

KER Holandija ni bila v vojni in nima vojnih dolgov, ter nikakih obveznosti, ki bi predstavljali kako nevarnost.

KER je Holandija imela vedno zlato kritje za svoj denar, kateri je vedno najstalnejši na svetovnem borznem trgu.

PLAČAMO

za uložke na hranilno knjižico 4% obresti na leto, ter jih vsake tri mesece pripišemo kapitalu kateri Vam je vsak čas na razpolago.

PRODAJAMO

prevozne karte (šifkarte) po najnižjih cenah.

POŠILJAMO

denar v katerikoli valuti, naravnost na dom prejemnika in to: Brzojavno z eroplanom ali poštno

SLOVENSKI ODDELEK

urađujemo od 8½ zjutraj do 7 zvečer vsak delavnik

Ako se nam godi slabo smo sami krivi, vsi pa niso tako neumni, da bi ne znali naš položaj izkoristiti. Naj le pride stokrat svetovni preobrat, za tiste ne bo nič bolje, ki so sužnji lastne nevednosti. Nekoliko povprečne izobrazbe je dostopno vsem, če bi se le polovico toliko potrudili zanjo, kot za ples. Nočemo trditi, da je ples škodljiva zabava, ampak zakaj bi ne prirejali take zabave sami, ki bi nas nič ne stale in na mesto tega, se polnijo tuji oderuški žepi.

Nas bi vse to ne bolelo, ko bi ne vedeli v kakšnem položaju se nahajamo. Vsa naša dekleta, so služkinje in mnogo naših fantov je v brezdelju, drugi pa tako malo služijo, da se komaj porivajo naprej in vendar, če ima vse iti k vragu za gostilne in ples mora biti. Dragi rojaki in rojakinje, ako se spametjo ne bomo srečali drugod, kakor tam, smo obsojeni na naš nespremenljivi položaj. Za res! žalostna nam majka.

Člani in članice. Pokažimo vsaj tisti, ki smo organizirani v društvih, razumevanje, da smo tudi mi vredni boljšega življenja. Pridite vsi v nedeljo na Občni zbor, kjer se bomo temeljito pogovorili o bodočem društvenem delovanju. Policije se ni treba nič bati, ker nam je izdalo vse potrebno dovoljenje. Prisostvuje pa za to, ker je za mesto proglašeno obsedno stanje.

Odbor

POZOR NAROČNIKI

Z današnjo številko vstavimo list vsem tistim, ki so zastali z naročnino. Kot za vse, je tudi za nas kriza, vendar mi vršimo našo dolžnost s tem, da redno izdajamo list. Naredite tudi vi vašo dolžnost, s tem da poravnate naročnino. Le če bomo vsi vršili svojo dolžnost, se bo list razvijal, lažje izhajal in ga boste tudi vi redno prijimali. Odslej ima vsak naročnik poleg naslova tudi datum, kdaj mu zapade naročnina, tako da nam ne bo treba posebej opominjati.

V poštevatje tudi, da radi ekonomije list urejuje in upravlja ena sama oseba. Tudi kobračorja nimamo, po našem mnenju se prav lahko vsak naročnik enkrat na leto po trudi do uredništva, kjer se sprejemajo stranke vsak dan od 4 do 7 ure, poleg tega pa še vsako nedeljo popoldan v društvenih prostorih. Priložnosti je več kot dovolj, samo nekoliko dobre volje je treba.

Upravništvo.

ROSARIO

SDD Triglav bo priredilo krasno zabavo dne 18. Marca ob 21 uri v društvenih prostorih v ul. Balcarce 381.

To prireditev bo še kakor pustna in je prav lepo organizirana, tako da bomo deležni spet par ur veselega domačega življenja, ter pozabili na dnevne tuge in nadloge v krogu domačih med domačimi. Kadar smo v društvu

pozabimo, da smo v tujini in da na naših domovih gospodari črno nasilstvo, zdi se nam, kot bi bili med svojimi dragimi, v domači hiši.

Tokrat vabimo vse rojake v Rosariju na našo zabavo, da se boste prepričali sami, kako podomače lepo se zabavamo. Slovenci v Rosariju. Pridite vsi na družinsko prireditev v Balcarce 381 ob 21 uri. Vstopnina za člane \$ —.50, za nečlane \$ 1.—.

Odbor.

IZ SLOV. DEL. DRUŠTVA TRIGLAV

SDD Triglav v Rosariju, je odredilo že ob vstanovitvi društva, da bo prirejalo mesečne zabave. Večkrat smo jih objavili v Tedniku večkrat tudi ne. Neobjavljeno pustno zabavo smo imeli 27 Feb. Zabava je bila jako lepo obiskana in vsi smo se veselili, kot nikoli. Izbrali smo tudi kraljico večera, to je podžgalo v tekmovanju naša dekleta in fante, da je bilo kar veselje. Izvoljena kraljica večera je bila jako lepo obdarovana s krasnim pergaminom. Takoj ko se je vstanovilo društvo Triglav je bilo omenjeno kako se bo društvo zanimalo za kulturni in gospodarski razvoj naše kolonije, sploh za vse stransko in skupno delovanje. To delo se tudi v polni meri vrši, za to tudi je vedno povpraševanje, "kedar bo zopet kaj priredilo društvo Triglav".

Omenili smo že v zadnji

št. Slovenskega Tednika, da se je odbor društva zavzel, ne samo, da bo društvo obstajalo, temveč, da bo tudi vsestransko napredovalo. Z narporno energično gesto smo dosegli, da je društvo v polnem razmahu in se nepričakovano dobro razvija, vsem je danes jasno, da je delavsko društvo Triglav eno najboljših organizacij v Rosariju. To naj si vzamejo na znanje tudi tisti, ki bi se veselili, ako bi društvo propadlo. Mnogo bolje naredijo, da pristopijo v naše vrste, saj društvo je vstanovljeno za vse. Nikomur se ne bo kratilo možnosti in svobode, ki ima iskren namen pomagati skupnosti.

Pričakujemo novih članov, ker več ko nas bo, boljše bo. Priporočamo tudi vsem SLOVENSKI TEDNIK, ki je sedaj društveno glasilo in v katerem bomo objavljali vsa naša društvena poročila, ter sploh bitje in žitje Slovencev v Rosariju. S tem boste podprli naše delavsko društvo Triglav in naš SLOVENSKI TEDNIK, ki je edino glasilo v Južni Ameriki.

Za SDD Triglav:

Josip Sigulin

t. e. tajnik

ROJAKI IN ROJAKINJE, DRUŠTVA IN DRUŠTVENI

Z današnjo številko smo otvorili tiskovni sklad za SLOVENSKI TEDNIK. Kot prvo nam je nakazalo SPD. III. v Cordobi \$ 10.— katere pri-

štejemo v tiskovni sklad. Vrlemu društvu najlepša hvala in ga priporočamo v posnemanje.

Za tiskovni sklad lahko prispevaš tudi takole. Svojemu bratu, sestri, ali prijatelju, narošič list, ki morda nima sredstev da bi ga sam naročil, ali pa SLOVENSKEGA TEDNIKA niti dobro ne pozna. S tem napravite veselje prijatelju in nam, ko imamo enega naročnika več, in kar je glavno denar služi svojemu pravemu namenu.

Upravništvo.

DOPISOVANJE

Sledečim cenj. rojakom se zahvaljujemo za poravnano naročnino: Vadnjak A. pl. 30. 6. 33. Bernetič Marija: pl. 31. 12. 33. Bratož Tončka: pl. 30. 6. 33. Kralj Valentin: pl. 31. 12. 33. Marinčič Juan: pl. 30. 8. 33. Sosič Marija: pl. 31. 1. 34. Munih Teresita: pl. 31. 1. 34. Kralj Lucija: 30. 1. 34. Moravec Anton: 30. II. 34.

NOVA GOSTILNA

Naša rojaka Anton Moravec in Alojz Adamič sta pred kratkim otvorila novo gostilno. Prostori so lepo vrejani za familjarne skupine. Toči se izvrstno pivo Quilmes, ter najboljša vina. Priporočava se vsem rojakom, da naju osebno posejite. Calle Avenida Forest 1192.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

Vlagajte denar, kjer je varno naložen in kjer imate največjo korist

Prejemamo denar na vložno knjičico (Caja de Ahorros) od \$ 5.— dalje; denar lahko dvignete ob vsakem času in brez odpovedi.

PLAČAMO 7 % OBREŠTI

ki vam jih vsake tri mesece zapišemo v vaše dobro. Odpošljamo denar še isti dan v katerikoli kraj za brzojavne stroške računamo

samo \$ 1.50 m/n

VOZNE LISTKE (ŠIFKARTE)

POZIVNE LISTKE (LLAMADAS) PRODAJAMO TUDI NA DESET - MESEČNE OBROKE

Banco Comercial del Plata

(Ustavljena 1911)

Jugoslovenski oddelek

Avda. DE MAYO 652 BUENOS AIRES
Uradne ure od 9. do 18., ob sobotah od 9. do 12.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO
DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnateljstvu dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLÉNORAGIJE - KAPAVCA
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE. ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure

CALLE CANGALLO 1542

Pismo naše naročnice

Cenjeni g. urednik.

Naj prvo Vas prosim, da oprostite moji zanikarnosti, ker sem zaostala kar za cel mesec z naročnino. Vzrok je bil, ker nisem imela pripravne prilike za poravnati malenkostno svoto za naročnino. Zelo sem Vam hvaležna, da mi časopisa vseeno niste vstavili, ter obljubljam, da se bom v bodoče poboljšala in ne bom nikoli več zaostala z naročnino. Ostati hočem zvesta naročnica, kajti odkrito povem, da SLOVENSKI TEDNIK mi je največji prijatelj v tujini. Pošiljajo mi tudi "Jugoslavijo", ali dokler živi naš priljubljeni SLOVENSKI TEDNIK se hočem le njega oklepiti. Tu pa tam sem slišala, da bo po novem letu prenehal izhajati, jaz pa sem trdno prepričana, da to ne more biti res.

Po možnosti mu bom skušala pridobiti kakega naročnika, pa z našimi ljudmi je velik križ, mesto, da bi bili zjedinjeni pa menjajo ideje, kot vreme. Slovenski Tednik

pa vse eno vsi radi čitajo, tudi tisti ki so mu nasprotni, s tem priznajo da list ni slab čeprav tega, ne vem s kakšnega razloga nočejo odkrito priznati. Naj reče kdo kar hoče, eno vemo vsi, da je glavni list v naši koloniji SLOVENSKI TEDNIK in bo tudi ostal, ako bo pisal tako lepo za vse, kot piše danes.

Še enkrat Vas prosim, da oprostite moji netočnosti. Vaša zvesta naročnica.

T. B.

(Op. Uredništva) Zvestih naročnikov, kot ste Vi, imamo mnogo in dokler imamo istih je obstoj SLOVENSKEGA TEDNIKA trden. Kljub današnji krizi imamo tudi vedno več naročnikov, kar znači, da list vedno bolj vgaaja. Vsekakor pa bi takih naročnikov, kot ste Vi, želeli mnogo.

Drago B.:

RUŠKO

Čez polje doni pesem. Zadeva se ob žitno morje, plove preko vrhov visokih smrek in se izgublja v gori. Ruško poje. Zategnjeno zloguje brezniško kvanto, konec se zategne v slaboten odmev v gori. Ruško stopa med žitnimi polji, brea v krtine in poje. Ob cvetoči breskvi se ustavi in pogleda poganjke. Majhni so in mastni, solnce jih šele prebuja k življenju. Ruško si pravi: kakor človek so. In nehote se ozre v nebo. Tam je solnce in Ruško zapre oči... Sedaj vidi pred seboj neskončno rdeče

polje, posejano s plesočimi kolobarji. Prijetna je igra s solncem in Ruško občuti to žarkost in rdečino tudi v duši. Loti se ga razposajenost, hoče gledati v solnce, pa ne more.

"Hi", se zasmije. Čudno je to. Tam na nebu je solnce. Rusko pa je na zemlji. Kako bi neki bilo, če bi bil Ruško na solncu...? — Kar lepo bi bilo, ko bi se od tam ozrl na ta lepi svet. Pa Rušku ni mnogo do tega. Zadovoljen in srečen je, da lahko stopa med tujimi polji in da lahko s svojimi očmi gleda ves "ta frdamani svet".

"Eh" in Ruško zamahne z roko. Lepe so take misli in on rad sanjari.

Ruško se ozre. Daleč za njim hiti dekle. Modro krilo plapolja v vetru, dekle si z eno roko zastira oči in nekaj kliče. Ruško ve, da je to Zinka, njegovo dekle.

Oči mu zasijejo, v mislih preračunava poljube.

Zinka je hitela, pa si popravljala zlepljene lase, briše pot s čela in plaka.

Fant jo ne objame, oči mu zatemne in ostrme. Zinki pa polze po licih solze, ne utegne si vseh zbrisati.

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, **velike popuste**. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

ZDROZDRAVNICA

Dra. Dora Samoilović de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1728
Directorio 1347

Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zaveđen Slovenec ali Slovenka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na „SLOVENSKI TEDNIK“. - - - - -

"Ruško, moj Ruško", hli-pa in stoče. "Joj, kako mi je hudo. Sedaj imaš, prišlo je". "Kaj?"

Dekle ga pogleda. "Saj veš, pred štirinajstimi dnevi..."

Ruško pobledi, a že mu zasijejo oči.

"Hudiča, kaj je res?" In fant stisne dekle k sebi, solze popije s poljubi.

Zinka pa še vedno ihti in pripoveduje, kako je prišlo. In ata, mama! Pa otrok in skrbi, pa fabrika. Ruško ne obupuje. Ozre se preko polj in gozdov v nebo. Pogleda v solnce in spači hudomušno obraz.

"Eh dekle, vrag naj vzame vse skupaj!"

Zinka sedaj ne plaka več, oklepa se le svojega fanta. Ona ve, da kdor tako govori, je mož. — Ruško pa še vedno strmi preko dekleta v

nebo in znova mu sili v dušo razposajenost.

"Eh" in Ruško zamahne z roko.

**

V fabriki ne delajo. V dolgih delavnicah se kopljejo v pramenih solncea stroji. Tihi so, morda sanjarijo kot ljudje. Visoki, okajeni dimniki štrle v nebo, preko barak in gospodarskih vil gledajo v daljavo.

Pred fabriko sedi Ruško. Ozira se v visoka okna, v mislih kvanta in kolne. Premišlja in ne razume. Zakaž ne dajo človeku dela? Ruško bo morda umrl brez dela...

Iz ogorkov si zviije cigareto, žgoč in umazan dim ga duši v prsih. — Nato prešteva denar.

"Dva, štiri, pet..."

Šteje znova.

"Eden, tri, pet..."

Spet zakolne. Pas pri hla-

Instituto Médico
339 Callao 339
Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salavery, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.

Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klienti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica, Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

SIFILIS — Moderno zdravljenje.

KOŽNE: Izpadanje las, lišaji.

ŽIVČNE: Nespanje, omotica, glavobol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELOČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKKE: Bolesno čiščenje. Jajčnika. Beli tok. čenika. Beli tok.

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Pregled \$ 3.-

339 Callao 339

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Svojo gostilno priporoča**FRANCE KURINČIČ**

CALLE TRELLES 1167 - 69 — Bs. AIRES
(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

PRIPROSTA DOMAČA HRANA. DOBRA VINA IN PIVO. LEPI, ZRAČNI PROSTORI. VRT IN DVORIŠČE, PRIPRAVNA ZA PLES. SNAŽNA PRENOČIŠČA PO 60 cent. HRANA IN STANOVANJE ZA DEKLETA, KI IŠČEJO SLUŽBO. POCENI PENSION. — ZVEZE NA VSE STRANI MESTA.

Ples vsako nedeljo in praznik

čah si zategne in z rokami v Jan: žepu odide.

Pred barako sedi Zinka. Bolna je. Na licih se ji poznava utrujenost, zaspano mežika v solnce. Modro, pokrpano krilo privzdiguje veter. V naročju ima sveženj, iz katerega gleda dvoje modrih oči.

Ruško se nasmehne. V nasmehu sta bolest in radost. Hčerko podraži s prstom, Zinko pogladi po lasih.

"Ruško, kaj bo opoldan...?"
Ruško ne odgovori. Seže v žep. S prsti otipava denarje, v mislih šteje.

"Eden, tri, pet... dva, štiri, pet..."

Pet denarjev, zadnji denar. In vendar...

"Vraga", zakolne.. Majavih korakov krene proti beznici. V trušču in dimu se mu zjasni obraz.

Za njim pa strmi dvoje velikih oči, polnih solz in bolesti. V njih je uboga, trpinčena duša.

**

Ruško je sam. Sredi polja, blizu visokih smrek in daleč od solnea. Njemu ni do solnea, spomini so njegovo vse. Ruško misli na Zinko, ki je ni več. Le upadel grob, s posušenim cvetjem in nagnjenim križem je še ostal. In hčerka, tam nekje sredi trope ubogih, negovana od tujih ljudi.

Rušku je neskončno hudo in vrže se v travo. V bolesti grabi za travo in pritajeno ihti. Preklinja vse. Sebe, svet, ljudi in fabriko.

Ko se izjoče, vstane. V zatišju zorečega žita nabere spominčice. Nežnih in plavih, primernih za Zinkin grob...

Pri slovesu

Prelepa je noč...
Zvezde žarijo
cvetke duhtijo
sladko dremajoč.—

Gaj ob livadi
tiho šepče
s potočkom, ki teče
po rožni dobri.

Ob jelki slonita
duši ljubeči
srce skeleči
z ustni spojita.—

Še enkrat gorkó
jo fantič objame
predno vzame
od drage slovo...

Ah, lepa je noč...
Zvezde žarijo
cvetke duhtijo
mehkó objemajoč.—

Odšel je pojoč —
in dekle objema le
črna še noč....

Mati čaka

Ob robu gmajne, prav tam za črnimi bori nizka beraška hiša kot pozabljena plava jagoda na brinji. Prav tako so pozabljeni ljudje v njej: mati-vdova s tremi hčerkami, Francko, Pavlo in Marico, edini sin Francelj je nekje daleč v ujetništvu, če še živi. Že dva meseca nič ne piše. Vsi so tako tihi. Francka nič več ne poje, ko gre skoz temne bore. Marica najmlajša je pozabila celo "Na planinah solnčece sije..." Pav-

la včasih zapiska na piščal, ki ji jo je naredil sosedov Tonček na paši, pa kmalu utihne, kot da bi jo bilo sram, ko jo poslušajo črni bori. Samo "Koder" zalaja včasih zateglo, da še brinje na gmajni vztrepetajo.

Vsak večer, ko odpravijo živino, povečerjajo in odmolijo, pravi mati Francki: Spravi Marico v posteljo in tudi vidve s Pavlo pojdi spat. Ni treba brati knjig, je škoda luči! Pridem takoj, samo k živini grem malo pogledat. Mati vzame črn "plet" in stopi iz hiše. Francka spravi Marico spat, Pavla pa vzame luč, jo močno privije in se stisne v kot v kuhinji in bere.

Marica ne more spati. Kam so nek šli mama. Prav tiho pokuka izpod kovtra, se splazi k oknu, malo zaogrne in smuk že je zunaj ob vrtni ograji. Gleda, gleda... Tam doli na trati stoji mati, zavita v črno, velika in lepa. Tja čez dolino do roba polno bele mesečine se je zazrla in Marici se zdi da polglasno šepeta: Morda pride nočoj po tistile poti skozi bore, tamle ob brinji se bo zgrudil, ker ne bo mogel naprej, ker bo lačen in truden. Osmukal bo trpke brinjeve jagode in bo jedel. Bori bodo zavriskali, čisto k njemu se bodo sklonili in ga poljubili, o in jaz bom planila k njemu in ga poljubila in še Bog se bo v svojih zvezdah sklonil in naju blagoslovil. Francelj! Le hitro pojdi saj ti grem že naproti. Tam pri tistj brinji me počakaj! Mati stopi naprej,

tako, da je njen obraz ves lep in bel v mesečini, njen glas plava kot val med vrhovi borov vse dalje na jug, sinu naproti.

"Mama, kako ste lepi!" vzklikne šestletna Marica in se stisne k materi.

—y

ISKRE

**

"Kako je kaj s teboj, Peter?" vpraša prijatelj novopečenega zakonskega moža.

"Po pravici povedano — šele zdaj, odkar sem oženjen, vem, kaj je prava sreča!"

"Tako, tako! Čestitam!"

"Prava sreča je namreč — biti neporočen!"

**

Župnik: "Tako, zaročeni ste, gospodična? Hm, hm, ali vas večkrat poljubuje ženjin?"

Gospodična: (sramežljivo) "O vsak dan!"

Župnik: "Hm, hm. In objema vas tudi?"

Gospodična: "Tudi. Pravi, da mu to dobro de in da bolj vidi!"

Župnik: "Bežite, bežite, ne govorite tako naivno! Ako bi bilo to res, bi jaz že zdavnaj videl skozi zid!"

**

Korporal: "Rekrut Brencelj! Kaj bi storil, ako bi v vojski stal na straži blizu sovražnikovih dežele, pa bi se ti približal sovražnemu vojak?"

Brencelj: "Stopil bi k njemu, mu podal roko in rekel: Prijatelj! ti meni nisi storil ničesar žalega, jaz pa tebi ne; zakaj bi se streljala? Po-

PRVA SLOVENSKA AGENCIJA**'EL ORIENTE'**

Lastnika:

Luka Aljinović in J. M. Gatas

Calle SAN MARTIN 924 BUENOS AIRES

U. T. 31 Retiro 1451

Prodaja prevoznih kart in pozivnic za LJUBLJANO, TRST, ZAGREB, SPLIT in BEOGRAD

po najugodnejših pogojih in najnižjih cenah.

Za vse podatke obrnite se v slovenskem jeziku na edino slovensko agencijo v Buenos Airesu

'EL ORIENTE'

SAN MARTIN 924 BUENOS AIRES

Diplomirana**babica****ANA CHARPOVA**

v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 173
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

dajva si roke in si bodiva dobra tovariša."

**

Potnik pripoveduje: "Ko sem hodil lansko zimo po Rusiji, sem srečal v hosti volka, ki je zijal tako grozovito, da sem mislil: Požre me kar živega. Kaj je bilo storiti? Sežem volku z roko v gobec, potem po gobcu naglo dalje do repa, ga zgrabim za rep in ga potegnem z vso močjo k sebi. Tako ga obrnem, kakor bi bil že na meh odrt in mu rečem: "No, mrha, zdaj pa le ugrizni, če moreš, ko imaš zobe zunaj!"

**

"Pomislite, gospod profesor, nadsvetnica mi je rekla: gos neumna!"

"Nič si ne storite iz tega, gospodična, gosi so vse neumne."

Neki župnik je sklical v svoje župnišče večkrat najbrhkejša dekleta svoje fare in jih poučeval v svetem pismu, ker je izvedel, da pride kmalu škof pregledovat farno.

Škof je dospel, Marijine device so odgovarjale izbornu. Župniku se je obraz topil samega zadovoljstva in že je mislil, da mu podeli škof takoj boljšo farno. Toda župnik se je zmotil.

Škof je namreč vprašal Marijino device, kaj naredi najprej, kadar se zbudi. Župnik je pošepetoval dekletu: "Križ, križ, molitev, molitev!" Toda dekle, razburjeno od nenadnega vprašanja, ni slišalo teh besedi.

"Le kar naravnost povej, pa bo!" je rekel škof. "Kaj storiš zjutraj najprej?"

"Najprej," je odgovorila Marička vsa zardela, "najprej grem pogledat če je moj Janez lojtro z mojega okna spet postavil pod kozolec."

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Atelje MARKO RADALJ, F. Quiroga 1275, Dock Sud

Namesto joka delo

Slovenci smo hudo neodločni in prav nič nas ne izmodrijo izkušnje. Prav značilna za to trditev je vest, ki smo jo čitali nedavno v nekem listu in ki se glasi: "Slaba cena živini. Pred dnevi mi je že dolgo znani kmet tožil takole: Na evetno soboto leta 1930. sem kupil par volov za 8100 dinarjev. Zdaj vsake tri dni poleg lepe mrve pokrmim še vrečo svinjske moke. Ponudil sem vola mesarju v prodajo, češ, da bo sta tehtala blizu 1300 kg. Ponudil mi je 3000 Din. Kmet se je resnično razjokal."

Z drugimi besedami bi rekli, da nam je neznan pisec orisal sliko našega ljudstva. Mirno reči kmet svojo živino in čaka, da se bo dovolj odebelila za prodajo. Ko misli, da bo že dovolj opitana, pa stopi k mesarju in mu reče: "Tako in tako živinče imam in ga danes prodam." Prav nič ne misli na to, ali imata mesar potrebo za njegovo živino ali ne. Prav nič ne poizveduje, ali bi sosedni mesar morda bolje plačal njegovo živino. Samo to ve, da bi moral pri živini prirediti. Če se mu pokaže izguba, pa joče, češ: "Poglejte siromaka, ki se je zastoj trudil."

Prav radi hvalimo naše ljudstvo, kako je napredno v primeri z drugimi sosednimi narodi, toda nič ne pomislimo, da samo poznanje črk še

Pozor čitatelji

Toplo priporočamo našim čitateljem **Fotografsko podjetje** v ul. San Martin 608. v tej stroki dobite naj boljšo izdelavo in po naj nižjih cenah. Slike na dopisni karti stanejo \$ 3.—. Na vsakih 12 slik eno lepo povečavo. Ako imate slike dragih oseb, pa bijih želeli imeti na skupni sliki, pošljite jih nam, pa vam to prav poceni napravimo. Skupine, svadbe, banke, ti itd. na vaš poziv, smo vam narazpolago. Majhne slike izdelujemo za \$ 1.— v 10 min.

Naše fotografsko podjetje je odprto vsak dan, kakor tudi ob nedeljah in praznikih, brez ozira kakšno vreme je. Vreme na slikanje ne upliva nič, ker imamo moderne aparate iz Sev. Amerike.

Toplo se priporoča

Fotografsko podjetje "SAVA"

ne pomeni naprednosti. Nedavno se je preosnovala naša Kmetijska družba v zadrugo, ki si je nadela nalogo, da pospešuje vnovčenje kmetijskih pridelkov in vzgaja našega prodajalca kmeta. Koliko je bilo nasprotovanje baš od strani tistih, ki danes pišejo take vesti o jokajočem kmetu. Vedno trdijo le-ti, da so vse njihove moči usmerjene v pomoč kmetom. Ko bi pa bilo treba prijeti za resnično delo za napredek našega ljudstva, so pa proti vsaki še tako pametni misli, če se ni porodila v njihovi glavi. Naš kmet bi moral vedeti, kako se danes suče trg kmetijskih pridelkov. Medtem ko je dolga leta kupec iskal blago, mora danes obratno iskati blago kupcev.

Če je ponudba prevelika, pač ne bo nihče obetal dobrih cen za blago. Zato je vzela vnovčevanje kmetijskega blaga v roke Kmetijska družba, ki je nedavno poročala, da se zanima za lepo klavno živino in da je preko nje mogoče prodati težke vole do šest dinarjev za kilogram žive teže. Gori navedenemu kmetu pa mesar ni ponujal niti treh dinarjev.

Tistim gospodom, ki pišejo in priobčujejo take zgodbe o jokajočem kmetu, bi svetovali eno: Namesto širjenja obupa med kmečko ljudstvo, ki živi danes res v bridkih razmerah, širite, gospodje, če vam je res za napredek in boljše čase našega kmeta, smisel za organizacijo prodaje.

(Op. uredništva). Ta članek je živa slika našega kmeta v Jugoslaviji. Vzrokov je mnogo zakaj je tako. Komentator naj si vstvari vsak sam.

Žalostna vrnitev iz vojnega ujetništva

Redkokatera vrnitev vojnega ujetnika je tako žalostna, kakor je bila te dni vrnitev Nikole Bunjanina iz vasi Graberja blizu Petrinje. Kot mladenič je odšel Nikola leta 1911. v vojaško službo in ko bi se bil moral vrniti domov, je nastala svetovna vojna. V Galiciji je bil na praznik Treh kraljev ujet in se je potem dolga leta mučil po raznih ujetniških taboriščih, dokler se po koncu svetovne vojne ni znašel v

Aziji. Vsa leta je mislil na domovino ter premišljal, na kak način bi se mogel rešiti svoje hude usode. Šele lani na pomlad se mu je posrečilo zbežati iz neke kolonije ob Bajkalskem jezeru in podal se je na dolgo, strašno pot. Peš je potoval preko Male Azije do Carigrada, potem pa preko Bolgarije in Rumunije, znašel pa se je na Madžarskem, kjer je bil v Pečuju zaprt dva meseca in pol. O božiču je iz zapora utekel in po tolikih mukah se je pred nekaj dnevi znašel v domačem kraju. Tu pa mu je kruta usoda zadala najhujši udarec. Domačo hišo in posestvo so razprodale njegove sestre, ko so se omožile, in v tuji posesti je našel tudi nekdanj svoj del zemljišča, kajti že davno je bil proglašen za mrtvega in je njegov delež pripadel sorodnikom. Ljubljena mladenka, ki mu je nekdanj prisegala, da bo čakala nanj, dokler se ne vrne, pa se je tudi že davno poročila in bo v kratkem postala stara mati. Nesrečnik je ostal v svoji domači vasi samo en dan, preklinjal je zlo usodo, zvečer pa je vas na skrivaj zapustil in se napotil neznan kam. Sorodniki ga iščejo in razpisali so celo nagrado onim, ki bi ga privedli nazaj v domači kraj.

Največja želja slehernega izseljenca je, postavitve lastne strehe. Predno se odločite zidati svojo hišo, obrnite se na zidarskega mojstra

S FIRMO

FRANC KLAJNŠEK

Calle Marco Sastre 4351 esq. Sanabria, Villa Devoto, Buenos Aires. U. T. 50-0277. Izdeluje načrte in napravi vam proračun za gradnjo, brezplačno.

Naša Slovenska lekarna na Dock Sud, ul. Facundo Quiroga 1441, odprta 19. februarja cel dan.

PENSION ZA ŽENSKE

Ženske se sprejmejo na hrano in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Telefon in radio na razpolago

M. KOJANEČ

U. T. 59 Paternal 0467

Calle SAN BLAS 991

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najnovjši modi. Priporoča se cenj. rojakinjam Marija Kojaneč, ul. San Blas 991. Bs. Aires.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606-914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, Povračanje, bolečine, kislina, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI

DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST

Pregled SAMO \$ 3.—

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

ZANIMIVOSTI

Čudovito tele.

V Aspangu je povrgla krava kmeta Auerböcka tele, ki je imelo dve glavi, osem nog, dva repa in dva hrbta. Seveda je krava pri tem toliko trpela, da je po povrženju poginila, tele pa je živelo le eno uro. Mrtvo tele so oddali dunajski živinozdravniški visoki šoli.

Volk je požrl otroka

Hudo neurje, ki je divjalo pred dnevi po vsem Hrvatskem Primorju, ni ostalo brez posledic. Nastopil je hud mraz in volkovi so postali silno predrzni. Pred dnevi je postal njihova žrtev neki šolar. Ko je šel otrok iz šole, ga je napadel volk, zadavil, raztrgal in požrl.

Otroka je mučil do smrti

Orožniki v Lounu na Češkoslovaškem so aretirali 27-letnega voznika Lantova in njegovo 30letno ženo Ano, ki je imela še kot dekle dva otroka, 7letno Marijo in 6letno Jarmilo. Otroka je imela v reji, ob koncu lanskega leta je pa Jarmilo vzela k sebi. Zakonca sta vzela otročička k sebi prostovoljno, toda kmalu jima je postal nadležen. Že ob božiču sta ravnala z njim zelo grdo. Mož je pripogibal otroka nazaj in zažigal pred njim svečo, da se je revček opekel, stiskal ga je za grlo, da bi ne mogel dihati, in ga pretepal z jermenom. Nesrečni otrok je moral po cele ure klečati na golih kolenih na ostrem polenu in če je v silnih mukah omagal, ga je brezsrčni očim znova pretepel. Te dni je dekletce davil, kar je mogel, mu potiskal prsta v usta in mu prelomil desno ročico na dveh krajih. Vsega izmučenega otročička je tresčil naposled tako močno ob tla, da si je razbil glavo in da se mu je kri razlila po možganih. Naslednjega dne ga je pa še na vso moč sunil v trebuh in hodil po njem, dokler ni nezavesten obležal. Otročička

so prepeljali v bolnišnico, kjer je pa še istega dne umrl. Živina v človeški podobi pride pred sodnike.

Po smrti matere rojeno zdravo dete

V Mačkoveu se je pripetil menda prvi primer v Jugoslaviji, da se je po smrti matere rodilo živo in zdravo dete. Ženo trgovca Radmilo Dikičevu je na izprehodu zadela kap. Bila je takoj mrtva. Pozvani zdravnik je nato izvršil raztelesenje in odvezel mrtvi materi, ki je bila v zadnjih dneh nosečnosti, pol ure po smrti živo in zdravo dete.

Požar v Slovenji vasi

Nevaren požar je nastal te dni popoldne pri posestniku Jožefu Ulejsu v Slovenji vasi. Goreti je začelo na strehi, ki je bila slamnata, in je bilo na mah vse stanovanjsko poslopje v plamenih. Zgradba je bila delno zidana, delno pa lesena. Zgorelo je tudi nekaj žita.

V žensko se je izpremenil

V Senti so odkrili zanimiv primer izpremembe moškega v žensko 23letni Viktor Gere je vložil prošnjo na matični urad, naj bi se njegovo ime izpremenilo v Viktorijo, ker je ženska in hoče živeti kot dekle. Ob porodu niso mogli točno ugotoviti, ali gre za dečka ali za deklico, zdaj pa Gere trdi, da prevladuje pri njem ženski spol.

Dvoboj zaljubljenih slepcev

Oaklandska bolnišnica v Ameriki mora odstranjevati posledice zaljubljenosti in ljubosumnosti dveh slepcev. Zadnjo besedo izpregovori še sodišče. Slepec Joe Parker se bori s smrtjo, drugi slepec Manuel Lion pa sedi v zaporu. Slepeca sta se bila spopadla na nož. Prvi šteje 45, drugi pa 38 let. Oba sta se bila seznanila pred dvema letoma s 45 let staro Elleno Aguillarjevo in se zaljubila vanjo. Poprej sta bila prijatelja, skupna ljubezen je pa njuno prijateljstvo uničila in

ŽENSKÉ BOLEZNI

EDINA KLINIKA ZA ŽENSKÉ BOLEZNI

Zdravljenje se vrši po univerzitetnih specialistih iz Buenos Airesa in Pariza
KRVNE BOLEZNI — MATERNICE — JAJČNIKA — NOSEČNOSTI — BELI TOK — NEREDNO PERILO — NABREKLOST ŽIL

Krvne bolezni in nervoznost se zdravi z električnimi žarki

Za čitatelje SLOV. TEDNIKA pregled brezplačno

Ordinira se od 14—20 ure

Rivadavia 2580, I. nadstr.

Dve kvadri od plaza Once

ju napolnila z mržnjo, ki je postajala od dne do dne večja. Dokler ni stopila med slepa prijatelja ženska, sta hodila skupaj od hiše do hiše, potem sta pa ubirala vsak svojo pot in kovala načrte, kako bi se drug drugemu osvetila. Kmalu je dosegla napetost med slepcema višek. Sestala sta se in poklicala Elleno, naj odloči, s kom hoče živeti. Ellena se je odločila za starejšega. Med slepcema je prišlo do dvoboja na nož. Bil je strašen spopad dveh smrtnih sovražnikov, ki sta si stregla po življenju. Napadala sta se kakor dve krvoločni zveri. Mahala sta z noži in si zadajala globoke rane. Čim bolj sta bila okrvavljena, tem besneje sta se obdelavala z noži. Ko so ju naposled ljudje opazili in poklicali policijo, je Parker že ležal v mlaki krvi in umiral. Liona je pa našla policija tudi vsega okrvavljenega že za vogalom bližnje hiše.

Grožote bodoče vojne

Dunajska zveza industrijcev je imela nedavno veliko zborovanje, ki naj bi bilo nekakšna protivojna manifestacija. Na dnevnem redu je bilo tudi predavanje znane dunajskega zdravnika dr. Josefa Rieseja o grožatah bodoče vojne. Predavatelj je med drugim povedal, da bodoča vojna prav za pravo ne bo spopad oboroženih armad, temveč splošno pobijanje prebivalstva. V bodoči vojni ne bo bojišče, ker bodo govorila glavno besedo letala, ki na prostor sploh niso omejena. Dobro oborožene države imajo že zdaj do 3000 ali pa še več bojnih letal, po večini prikrojenih za bombardiranje. Tudi vsa druga za-

sebna in prometna letala so nalašč narejena tako, da se lahko takoj izpremene v bojna. Še strašnejše kakor zračna vojna pa bo njeno orožje. Vse grozote svetovne vojne se morajo skriti pred tem, kar čaka človeštvo v bodoče. Že zdaj izdelujejo 2000 kg težke bombe. Ena sama taka bomba zadostuje, da do tal poruši znano cerkev sv. Stefana na Dunaju. 1000 kg težke bombe bodo učinkovale tako, da bodo padali 600 do 800 metrov naokrog ljudje kakor muhe, ker jih bo pobil zračni pritisk. Izračunano je že, da bo lahko vrglo 72 letal nad tako velikim mestom kakor je Berlin 36.000 bomb, ki bodo zanetile nad 6000 požarov. Vsaka obramba proti tem grozotam je sveda brezpomembna. Edina uspešna obramba je zdrava pamet, ki bo morala itak prej ali slej zmagati, sicer čaka človeštvo prav žalosten konec.

21 let ga je varala

Da se ločita živa zakonca,

ni nič posebnega, pa tudi ločitve zakona po smrti enega zakonca, ni nič posebnega, pa tudi ločitve zakona po smrti enega zakonca se zgotovi. Tako se je pripetilo tudi na Madžarskem, da je neki kmet vložil pri sodišču v Segedinu tožbo z zahtevo, naj razveljavi njegov zakon z ženo, ki je že pred tedni umrla. Zahteval je tudi, naj se od strani z ženinoga nagrobne spomenika njegovo ime, ki ga je prepovedal nositi tudi njenima dvema že odraslim otrokoma. Dozdevno kruto in brezsrčno početje 72-letnega starca, ki je živel celih 22 let v najlepši slogi z ženo in njenima otrokoma, krije v sebi žaloigro razočaranega starega možaka. Ko je mož pregledoval ženino zapuščino, je namreč naletel na velik, s trakom skrbno prevezan sveženj ljubavnih pisem. V njih je našel jasen dokaz, da ga je žena celih 21 let neprestano varala, da otroka nista njegova, temveč

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunkov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vse vrste cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
calle Facundo Quiroga 1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELOČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

SIFILIS — KRVNE BOLEZNI
Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

Sede: Trelles 2701 y Colonia 104, Bs. Aires, Humberto I° 40, Cordoba. Balcarce 381, Rosario, Malaqueña FCCA.

da ju je imela z ljubekom. Zato se je odločil za odločen korak in hoče zavreči tudi nedolžna otroka, ki ju je ves čas zakona ljubil kakor svojega.

Z babico se je hotel oženiti

V San Franciscu je priobčil neki list te dni oglas, da išče 21letni fant nevesto. Najvažnejši pogoj je bil, da bi imela nevesta čim več denarja, starost in zunanost sta pa postranskega pomena, saj ni glavno, da ima človek na krstnem listu napisano, da je star toliko in toliko, temveč glavno je, kako se počuti. So ljudje, ki se čutijo z 20 leti starce, naveličali so se življenja, izčrpani so in siti vsega, tako da bi se najrajši preselili v večnost, na drugi strani pa zopet vidimo stare ljudi, ki so pa še izredno mladostni. Pa tudi zunanost ne more biti več odločilna, saj vemo, da lahko lepoticenje in zdravnik marsikaj popravi, kar je narava pokvarila. Sicer pa zunanost čisto tudi vara. Lepi ljudje so poleg tega navadno domišljivi, a z domišljavcem živeti je hudo. Fant je torej iskal bogato nevesto in oglasila se je 62 letna vdova, ki se je baje v fanta na prvi pogled zaljubila. Ker je ženin silil vanjo, naj bi se čimprej vzela, kajti na drugi strani so silili vanj upniki, si nista imela kdaj povedati, kdo in od kod sta, niti opisati si svojih rodbinskih razmer. Šele v uradu, kjer sta hotela skleniti zakon, se je izkazalo, da je nevesta ženina babica in da bi se bila torej poročila z vnukom. Vnuk je mislil, da je babica že davno umrla, babica pa sploh ni vedela, da ima vnuka. Tako zakonska zveza ni mogla biti sklenjena in ženini upniki so se obrisali pod nosom.

FARMACIJA

na Dock Sudu odprta cel dan v nedeljo dne 19. marca. F. Huspaur F. Quiroga broj 1441

"Čudeži" pred 3000 leti

Bilo je pred kakšnimi 3000 leti, ko so našli ribiči ob obali Kumeje v današnji Italiji deklet, ki se je bilo rešilo po vsej priliki s kakšne poplajene ladje. Njeno zunanost, njeni črni, divji lasje okrog temnega obraza, v katerem so gorele temne, fantastične oči, so zbujali začudenje in grozo, a govorila je barbarski, guturalni jezik, ki ga je skušala zaman napraviti razumljivejšega s svojimi sunkovitimi kretnjami.

Morala je biti kakšna Arabka. Hribovje okoli Kumeje je polno požemeljskih jam in hodnikov, v takšno jamo je šla prebivat tujka in nihče se ni drznil, da bi jo motil v njeni samoti. Kmalu potem so jele krožiti o nji čudne govornice, ki so ji pripisovale nadnaravne moči in preroške darove. Sprva so se je ljudje izogibali, potem so začeli čedalje pogosteje zahajati k njej, da bi jim prerokovala. Tako se je začela širiti slava "Kumejske Sibile".

Kumeja je bila ena izmed prvih grških naselbin v Italiji in življenje v njej je sličilo v vsem življenju grških mest na materinskem polotoku. Nad mestom, v divje razdrapanem skalovju so se dvigali marmorni stebri velikega Apolonovega svetišča. Dolgo časa so bili duhovni, ki so oskrbovali to svetišče, voditelji ljudstva, imeli so moč nad njim in ljudstvo se jim je uklanjalo. Ko pa se

POZOR

Naznanjamo cen. čitateljem SLOV. TEDNIKA, da je radi zakona št. 4661 in 11640, zaprto naše fotografsko podjetje vsako nedeljo in ponedeljek doopdan. Vse druge dneve pa imamo odprto do 9 zvečer, kjer bomo narazpolago našim cen. klientom. — La Moderna, Av. San Martín 1679.

je začelo zatekati k arabski prerokinji, se je njih vpliv vedno bolj manjšal in tudi darovi, ki so jih prej prinašali ljudje, žito, vino, zlato, so postajali čedalje bolj skopi. Apolonovi duhovni pa ne bi delali časti svoj kasti, ki je bila od vselej namazana z vsemi mazili, če bi v tem položaju ne našli izhoda. Nekoga dne so stopili k nji in so jo enostavno angažirali za svečenico svojega boga. Njene preroške darove so postavili v službo svojega svetišča in njeno slavo v zvezi s tem svetiščem so znali v nekaj letih tako razširiti po vsem antičnem svetu, da ni bilo več vojskovodje, ki bi napravil vojni pohod, ne da bi mu prej povedala kumejska Sibila, da bo zmagal, in da ni bilo vplivnega človek pred kakršnimkoli življenjskim dejanjem, ki bi je prej ne vprašal za svet. Seveda so njene prerokbe in nasveti donašali svetišču ogromen dobiček.

Sibila je umrla baje v starosti 70 let, a čeprav je umrla in so žaro z njenim pepelom postavili v Apolonov hram, so znali duhovniki ljudstvo prepričati, da je umrla le telesno, nje duh in posebno nje preroški dar pa je po božjem sklepu ostal še nadalje v svetišču. Nje glas je govoril skozi usta marmornatih soh ki so stale v širnem svetiščnem dvori. Vergil govori v svoji Eneidi o stotini teh govorečih in prerokujočih kipov v kumejskem svetišču. V antičnem svetu so uživali tako rekoč svetovni sloves in nešteti ljudje, revni in bogati, šibki in mogočni, so prihajali od vseh strani, da bi slišali njih glas. Pred določenim kipom, ki mu ga je pokazal duhovnik, je obiskovalec pomolil in na glas izrazil svojo željo. V večini primerov je zaslišal čez nekaj časa iz notranjosti kipa čudno tuj glas, ki mu je bolj ali manj jasno pokazal pot v bodočnost. Seveda je

obiskovalec pred tem dogodkom podčrtal svojo prošnjo z večjim ali manjšim darom in tudi pozneje, če se je ugodna prerokba izpolnila, ni skoparil z materialnim priznanjem. Stoletja je človeštvo na ta način stalo pod vplivom Kumeje, dokler se ni antika razsula pod napadi barbarskih ljudstev v prah. Ostanke Kumeje in njenega veličastnega Apolonovega svetišča pa goovre še danes o nekdanji slavi tega kraja. Arheologi so našli med razvalinami tudi še štirinajstotno kipov, ki so nekoč izgovarjali orakle.

Obenem s temi kipi pa so odkrili tudi ozadje kumejskega čudeža, ki ni samo presenetljivo, ampak tudi precej razočarljivo. Kipi so bili namreč v notranjosti votli in s svojimi podstavki so zakrivali ozke rove, ki vodijo navpično v majhne jame, ki so bile z Apolonovim svetiščem zvezane s skritimi hodniki "Čudež" je jasen kakor beli dan. Duhovnik v jami pod kipom je odgovarjal obiskovalcu, ki je čakal zgoraj na veliko razodetje... Ali je kdo pričakoval kakšne druge rešitve kumejskega "čudeža"?

POGREBNIK KLICAN,

MRLIČ PA JE BIL ŽIV

Allenwood. — Pred nekaj dnevi je James Gabriel, star 16 let, v tukajšnji bolnici "umrl". Kazal ni nobenega znaka življenja in truplo se je odpeljalo v mrtvašnico ter poklicalo pogrebника. Ko je pa pogrebnik prišel po truplo, je opazil, ko se je truplo nalahko streslo. Pozvalo se je zdravnika, ki je sprevidel, da je "mrlič" še živ. Mladenič je danes še vedno živ, toda njegovo stanje je kritično.

VALUTE

100 dinarjev	5.30	5.70
100 lir	21.10	21.08

Kmet reče že odraslemu sinu, naj gleda, da se skoro oženi. Sin pa se razjoka od same boječnosti. Oče mu prigovarja, pa ker vse nič ne pomaga, mu reče jezno: "Česa se pa bojiš, neumnež? Kaj pa se ti bo neki zgodilo? Poglej mene, ali nisem tudi jaz oženjen?"

Sin: "Da, to je čisto kaj drugega," odgovori sin ihte, "vi ste se lahko oženili, ko ste vzeli mojo mater, a jaz naj bi jemal kar čisto tuje deklet!"

Mati: "Kaj pa se tako kislo držiš?"

Hčerka: "Oh, plesalec mi je venomer stopal na kurja očesa."

Mati: "Zakaj mu pa nisi tega povedala?"

Hčerka: "Ko pa nisem vedela, če se spodobi imeti kurja očesa."

Prijateljica: "Torej vajin zakon je srečen, praviš? Tvoj mož trdi seveda narobe!"

Mlada žena: "Eh, kaj! On sploh nima nič trditi!"

V Evropo odpotujejo

mareca:
14 — Cap Arcona
15 — Florida
21 — Conte Biacomano

GIBANJE PARNIKOV

Iz Evrope pridejo

marca:
11 — Florida
12 — Cap Arcona
17 — Conte Biancomano

Novo gostilno

z lepimi prostori za skupine. Toči se prvovrstno pivo Quilmes, ter najboljša vina. Prvovrstna domača kuhinja. Pridite in se boste prepričali.

Priporočava cen. rojakom

MORAVEC ANTON
&
LOJZE ADAMIČ

Avenida Forest 1192
Bs. Aires

V DAR DOBITE

eno umetniško povečavo na vsakih 6 slik, ki stanejo od \$ 3 napr vsako nedeljo in praznik odprto.

Fotografsko podjetje "SAVA", Calle San Martín 608 — Bs. As.